

Butlletí 99

Informatiu de l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya

Editorial

Sumari

XIII CONGRÉS D'ARXIVÍSTICA DE CATALUNYA

ARXIVERS,
ENS REINVENTEM?

Lloret de Mar

Teatre Municipal de Lloret de Mar
Av. Vila de Tossa (Parc de Can Saragossa)

5, 6, i 7 de maig de 2011

Les jornades dels arxivers catalans

un especialista en màrqueting i comunicació, un en processos? Quin és el límit de les nostres competències? Hem de cercar complicitats amb altres agents implicats en aquest canvi? El que s'està fent palès és que els arxivers-gestors de documents no ho podem assumir tot, tant per la formació que tenim com per la càrrega de treball que això comporta. Hem de trobar l'equilibri entre el que som i el que se'ns demana que fem. Com ens readaptem professionalment a la societat actual, al món laboral? Què hem de canviar o millorar? Identificar les necessitats dels nostres usuaris, conèixer, per exemple, perquè les xarxes socials ens poden donar suport en els centres d'arxiu, tipificar els usuaris i les seves necessitats d'informació, el perfil de les cerques i saber relacionar la informació, sense oblidar-nos dels principis de la ciència arxivística.

Allò evident és que hi ha una gran quantitat d'eines i llenguatges informàtics que ens ofereixen les noves tecnologies de la informació i que les hem de conèixer i incorporar a l'arxivística i la gestió documental, amb l'objectiu d'afrontar els reptes actuals i poder donar resposta als potencials usuaris dels nostres serveis.

En un altre ordre de coses, si tenim en compte l'escassa presència del nostre sector professio-

Notícies

Pautes de conservació / fongs i lepismes
Conservació d'enquadernacions
A càrrec de Berta Blasi

Els arxivers fora de Catalunya
Mariano García Ruipérez
Arxiver Municipal de Toledo

De l'arxiu a l'arxiver
Montserrat Sánchez Sánchez,
Robert Porta Roigé i
Josep Sansalvador Castellet
Responsables del Servei d'Arxiu i Biblioteca de Maristes Catalunya

La Junta informa

Arxivers, ens reinventem?

Des de ja fa uns anys, s'ha anat ampliant el repte que suposen les noves tecnologies per a la nostra professió. Les noves eines i recursos que ens ofereix la tecnologia han provocat nous estímuls i inquietuds, però per als professionals de l'arxivística, la gestió de documents i de la informació ha generat també un cert neguit per estar a l'alçada de les circumstàncies davant la dimensió del canvi de cultura organitzativa que suposa aquest tsunami digital que vivim.

Ens preguntem, quines competències pot assumir una màquina i quines nosaltres? Amb quin equip de professionals ha de comptar un servei d'arxiu? Un arxiver, un informàtic, un enginyer,

nal en l'empresa privada i la situació de profundes restriccions econòmiques a l'Administració pública, les perspectives laborals dels arxivers-gestors de documents s'han de reorientar cap a l'empresa privada. En aquest sentit, un camp per explorar és el gran nombre d'empreses de serveis externs i consultories que treballen per al sector públic i privat donant suport a tasques de circuits documentals, gestió de documents, implantació de processos, etc. Per què no tenen cap arxiver a la seva plantilla? Què els podem oferir des del nostre sector professional? Si no ho hem fet encara, potser hauríem de començar a reflexionar sobre aquestes possibles sortides

Edita:

Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya

Redacció:

Rocafort, 242 bis, 1r.

08029 Barcelona

Tel. i fax: 934 19 89 55

a/e: associacio@arxiviers.com

Coordinació:

M. Luz Retuerta

Disseny i producció:

Disseny Visual, SL

Impressió:

Alpres, Mèxic 19

Dipòsit Legal: 292/89

ISSN: 0214-6924

laborals i d'altres per adaptar-nos a aquest entorn de profunda crisi econòmica.

Amb aquest objectiu, hem de ser capaços de traslladar el missatge d'eficiència i eficàcia que comporta la implantació dels sistemes de gestió de documents a l'empresa privada i estar preparats per assumir el desafiament que suposa ser present al sector privat.

En aquesta nova edició, el XIII Congrés d'Arxivística de Catalunya, que enguany se celebra a Lloret

de Mar, ha programat un seguit de presentacions per poder conèixer, de primera mà i per part de diferents experts, quines són aquestes noves eines, els nous models, així com els recursos i continguts per tirar endavant la nostra professió tant en l'àmbit públic com en el món privat.

Notícies

L'AAC a la ràdio

El programa Tecnoesfera de l'emissora Ràdio Barcelona va convidar l'AAC a participar en una tertúlia radiofònica el passat 5 de març per parlar d'arxius, documentació i noves tecnologies. En el debat, amb el títol "Arxiu i documentació, tecnologia implicada", van participar Lluís Codina (UPF), Mela Dàvila (MACBA), Miquel Termens (UB) i en representació de l'AAC el seu president, Joan Antoni Jiménez.

Al llarg del debat es van posar de manifest els reptes i desafiaments que plantegen les noves tecnologies a la feina duta a terme per arxivers i documentalistes, així com les respostes que s'estan donant des dels diferents col·lectius professionals implicats.

Entre les conclusions sobresurt principalment la necessitat d'adaptar-se a aquest entorn tan canviant de les tecnologies, on el que avui dia és novetat quasi futurista, demà és antiquat, i des del punt de vista professional, la necessitat de fer arribar el missatge que els sistemes de gestió de documents aporten un valor afegit en termes d'eficiència i qualitat a les organitzacions.

Per obtenir més informació, podeu accedir a la pàgina web del programa, des d'on es pot descarregar la tertúlia radiofònica:

<http://www.inicommedia.com/Tecno-Esfera/podcast/?p=home>

Celebrades les XI Jornades d'Arxivers a la Universitat Catòlica de Lovaina (UCL)

Núria Cañellas Terradellas

Acompanyats per un temps sorprenentment esplèndid, la ciutat universitària valona de Lovaina la Nova fou la població on durant els dies 24 i 25 de març de 2011 es van aplegar un total de 207 professionals i estudiants internacionals (Bèlgica, França, Suïssa, Catalunya, Canadà, Algèria, Etiòpia, Mali, Burundi i Senegal) per assistir a les XI Jornades d'Arxius, organitzades novament pel Servei d'Arxiu de la Universitat Catòlica de Lovaina (UCL) i sota la direcció de l'arxiver Paul Servais i el seu equip.

La desmaterialització dels arxius, les seves implicacions pròpiament arxivístiques, l'evolució de les

competències de la professió i de l'organització de l'arxiu són aspectes que van posar sobre la taula els tretze conferencians que participaren en aquesta edició, que portava per títol "La dématérialisation des archives et métiers de l'archiviste. Les chantiers du numérique" i que tingué lloc a la sala principal de l'edifici anomenat Les Halles, on s'ubiquen tots els serveis centrals de la Universitat. Al llarg d'aquests dos dies hi hagué el marc idoni per aprofundir en la reflexió, especialment en el marc dels diferents projectes de recerca internacionals, i compartir resultats i experiències.

Per destacar alguns ponents, podem citar Luciana Duranti, professora a la Universitat de British Columbia; Françoise Banat-Berger, directora dels Arxius de França; Sabine Mas, professora adjunta a l'Escola de Biblioteconomia i Sistemes d'Informació de la Universitat de Montréal; Olivier Buisson i Marie-Luce Viaud, investigadors de l'Institut Nacional Audiovisual de París, i Bruno Delmas, professor a l'Escola Nacional de Chartres de París.

Les actes de les jornades es publicaran a la col·lecció "Publicacions de l'Arxiu de la Universitat Catòlica de Lovaina" i segons la directora adjunta, Françoise Mirguet, sortiran a la llum d'aquí a un any, quan s'aproximi la celebració de les XII Jornades d'Arxius.

Per obtenir més informació, podeu consultar el web <http://www.uclouvain.be/archives.html>.

Memòria impossible? Arxivar disseny en l'era digital

Jordi Serchs Serra

El passat 20 de gener de 2011 tingué lloc al Disseny Hub Barcelona, una taula rodona amb el títol *Memòria Impossible? Arxivar disseny en l'era digital*, amb motiu de la inauguració del DHUBdoc Centre de documentació. El DHUB és el paraigües dels fons patrimonials de museus existents –Museu de les Arts Decoratives, Museu Tèxtil i d'Indumentària i Gabinet de les Arts Gràfiques– i pretén observar el passat i el present del món del disseny amb l'objectiu d'estimular-ne la recerca i promoure'n l'activitat, tot col·laborant amb l'entorn empresarial.

Hi participaren creadors de disseny preocupats per la preservació de la seva obra, així com arxivistes i bibliotecaris, que van centrar el debat en si és possible arxivar disseny d'una manera efectiva, què cal conservar, què passa amb la memòria del procés de creació (prototipus, esborranys, etc.) i com es pot preservar el patrimoni i gestionar els canvis tecnològics constants en l'era electrònica de la informació i del coneixement.

Van ser presents a la taula rodona Miquel Térmens, coordinador del màster de Gestió de Continguts Digitals de la UB-UPF; Abel de Benito, soci fundador de 2creativo.net; Albert Sierra i Jordi Serchs, en re-

presentació de l'Associació d'Arxivistes-Gestors de Documents de Catalunya. Altres professionals del món del disseny i de la gestió documental formaven la fila zero, i van participar activament en el debat, que va ser moderat per Karma Peiró, periodista digital del 3cat24, la web de notícies de TV3 i Catalunya Ràdio. Més enllà del debat en si, la taula rodona va posar de manifest l'interès creixent del món dels museus per recollir documentació entorn de les seves especialitats i fins i tot fons documentals procedents d'empreses o institucions, fet que planteja el rol que l'arxivista hauria de tenir dins les institucions museístiques per poder fer una gestió correcta del patrimoni documental.

Pautes de conservació / fons i lèpismes

Conservació d'enquadernacions

Berta Blasi

Diplomada en Conservació i Restauració, especialitat de Document Gràfic

Des de l'aparició de l'escriptura sobre pedra, paper, pergami i pell, l'home ha intentat conservar determinada informació agrupada en tauletes, rotlles i llibres. El terme llibre engloba una immensa varietat de formes i continguts que han anat evolucionant al llarg de la història.

Les seves deterioracions sempre van lligades a l'estructura, els materials, la perícia de l'enquadernador i la manipulació i el pas del temps. Malauradament, com més recents són els llibres pitjor acostumen a ser els materials en què es fan i en pitjor estat ens arriben.

Podem definir quatre factors de deterioració del patrimoni documental:

1. Els biològics: infringits per microorganismes, insectes i animals.
2. Els químics: deguts a la composició intrínseca i també als factors ambientals.
3. Els mecànics: provocats majoritàriament per la mala manipulació.
4. Els catastròfics: que engloben els tres aspectes anteriors.

Els tres primers factors poden controlar-se dient a terme un seguiment periòdic sobre el fons documental; el quart no pot controlar-se, però se'n pot fer un pla de prevenció i emergència.

Conservació preventiva

La conservació preventiva manipula les condicions ambientals amb la finalitat d'aconseguir un medi on els factors d'alteració estiguin controlats i es desacceleri la deterioració. En el cas de les enqua-

dernacions els paràmetres són els típics de tot fons documental:

1. Entre 18°C i 20°C de temperatura
2. Entre 50% i 60% d'humitat relativa
3. 50 lux o llum puntual en el moment d'accedir a la documentació

Netejar en profunditat els dipòsits, afavorir la circulació de l'aire i realitzar-hi controls biològics ens permetrà anticipar-nos a les crisis. Si es disposa de temps es pot netejar en sec cada volum passant una paletina seca pels plans, el lloc i els talls del llibre i, si escau, pàgina per pàgina. Sempre s'han d'utilitzar guants i s'ha de dur a terme amb una cura extrema.

Actualment i com a norma general, els llibres s'emmagatzemen en posició vertical amb el lloc a la part exterior de la prestatgeria i a partir dels 10 cm per sobre del terra. Els llibres no s'han de forçar o prémer en un mateix prestatge, però s'ha de procurar omplir la prestatgeria per tal que els llibres no es deformin. Podrien ser-ne excepcions aquells llibres creats amb cel·les molt grans que provoquin tensió sobre la tripa (els fulls de dintre), els que continguin motius decoratius clarament perillosos, els realitzats amb materials no habituals, etc. Aquests llibres podrien ser susceptibles d'ésser emmagatzemats en caps de conservació fetes a mida, tot i que no és una opció que s'hagi de prendre de manera generalitzada: un element dins una capsa requereix més manipulació i en el cas de patir una alteració és més difícil de detectar.

Les etiquetes de les signatures són un dels inter-

rogants en arxius i biblioteques. Signatures superposades, de mides i colors diferents, adherides a llocs i plans, enganxades amb celo o d'un aspecte groguenc no tenen cap pauta per retirar-les ja que es pot fer amb infinitat de dissolvents que poden malmetre l'enquadernació. Sí que hi ha recomanacions quant a la col·locació de noves signatures: paper de cotó 100% lliure d'àcid i amb reserva alcalina, resistent al pas del temps, amb un adhesiu no termofusible i reversible. Es venen en format d'etiqueta, però com a alternativa es poden usar tires de paper autoadhesiu reversible no termofusible de conservació que es venen enrotllades. També es pot optar pel sistema menys pràctic d'etiquetes penjants lligades amb cordill.

Criteris bàsics de restauració

Generalment es pren la decisió de restaurar quan l'estat de la peça és crític i no en garanteix la preservació. Aquesta decisió sovint ve forçada quan els factors consulta, manipulació, exposició i digitalització n'amenacen l'estat.

Abans de restaurar s'han de formular unes preguntes bàsiques que poden convertir-se en un diàleg entre restaurador i arxiver: què es pretén amb la intervenció? L'enquadernació té característiques rellevants per tenir en compte? S'han de conservar els antics codis de classificació, procedència...? Algunes de les degradacions corroboren un fet passat i per tant cal conservar-les? Quin ús tindrà el llibre un cop restaurat? On i com es guardarà?

A l'hora de dur a terme la restauració s'ha de tenir en compte el següent:

1. Que el restaurador apliqui un criteri respectuós amb la peça que permeti conservar el màxim d'evidències històriques seguint el criteri de mínima intervenció sempre que sigui possible. Sota cap concepte s'admetran intervencions que posin en dubte la integritat i autenticitat de les peces.

2. Que durant el procés s'usin sempre materials reversibles i de conservació que assegurin la resistència provada al pas del temps.

3. Que es documenti visualment (fotografies, vídeos, dibuixos...) i per escrit tota la intervenció i que se n'elabori una memòria o informe final que s'entregui a l'arxiver.

Sentit comú

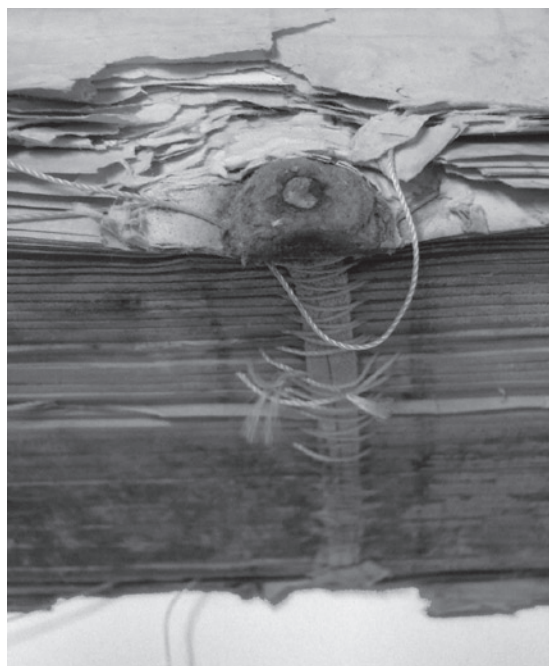
Finalment, per tenir un fons en bones condicions, només cal afegir les normes bàsiques de consulta i manipulació que pauta el Manual de bones pràctiques i principis de manipulació dels documents de biblioteques i arxius publicat per la Biblioteca de Catalunya i que es pot consultar en accés obert a <https://botiga.bnc.cat/publicacions/Maqueta%20final.pdf>: no menjar, beure o fumar, no utilitzar ni bolígrafs ni tintes prop dels llibres, no escriure sobre els llibres, no tocar text ni imatges...

I, sempre, en cas de dubte, consultar un expert.

Bibliografia

- AMELA, Juan. *Higiene y terapéutica del libro*. 2 ed. Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1976. 216 pàg.
- BRANDI, Cesare. *Teoría de la restauración*. 5 ed. Madrid: Alianza Forma, 1996. 149 pàg. ISBN 84-206-7072-3.
- CLARKSON, Christopher... [et al.] *Criterios de intervención en la restauración de libros y documentos: actas de las II Jornadas Técnicas sobre restauración de documentos, Pamplona 18 y 19 de octubre de 2007*. Pamplona: Gobierno de Navarra, 2007. 225 pàg. ISBN 978-84-235-3052-6.
- LAMARCA, Dolors [et al.] *Bones pràctiques i principis de manipulació dels documents de biblioteques i arxius*. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2007. 16 pàg.
- MARTÍNEZ DE SOUZA, José. *Pequeña historia del libro*. 3 ed. Gijón: Trea, 1999. 323 pàg. ISBN 84-95178-50-8.
- MONJE, Mariano. *El arte de la encuadernación*. 3 ed. Madrid: Clan, 2000. 465 pàg. Aprendiz. ISBN 84-89142-19-X.

Exemple d'enquadernació perjudicial per a l'obra (fotografia Berta Blasi), 2010.

Llom esquinçat a causa de la mala manipulació (fotografia Berta Blasi), 2010

Els arxivers fora de Catalunya

Mariano Garcia Ruipérez
Arxiver Municipal
de Toledo

Com he esdevingut arxiver?

Des de molt petit em vaig sentir atret per la literatura, en particular per les biografies i per la novel·la històrica. A casa no hi havia llibres, els meus pares no sabien llegir ni escriure, però tenia al meu abast la biblioteca particular del nostre veí, el practicant del meu poble, plena de llibres juvenils que els seus fills, ja grans, no llegien.

En acabar el batxillerat, vaig tenir clar que volia estudiar història. Encara recordo la cara que va posar el meu pare, obrer de la construcció que anava i tornava tots els dies de Madrid en un autobús amb altres treballadors, quan li vaig dir que volia estudiar una carrera universitària, la d'Història, amb molt poques sortides professionals. Però ell, i la meua mare, sempre van donar suport a les meves decisions.

Vaig estudiar la llicenciatura d'Història, en l'especialitat d'Història Moderna, a les tardes, entre els anys 1977 i 1982, a la Facultat de Geografia i Història de la Universitat Complutense de Madrid. Van ser anys apassionants en tots els sentits. Sobrevivia econòmicament gràcies a la feina en una empresa de neteja al matí. Era el noi de l'aspiradora.

Després de llicenciar-me, davant les migrades expectatives laborals que tenia, vaig decidir fer la memòria de llicenciatura sobre la Real Compañía de Comercio y Fábricas de Toledo, una companyia que va néixer a Toledo l'any 1748. Va ser llavors, després de tornar del servei militar, quan vaig començar a investigar en els arxius toledans, especialment al Municipal i a l'Arxiu Històric Provincial de Toledo. El mes de maig de 1985 vaig defensar la tesina, que poc després va publicar la Caixa d'Estalvis de Toledo, avui desapareguda.

Les meves investigacions a l'Arxiu Municipal de Toledo, entre 1983 i 1984, amb el maneig de documents originals del segle XVIII, van ser per a mi una autèntica revelació. Tenia entre les meves mans documents únics que ningú no havia llegit des que foren produïts, o això creia jo. Obrir cadascuna de

les capses per a mi era un descobriment continu de gran emoció. Això m'agradava, em divertia i, a més a més, n'aprenia. L'ambient d'aquest arxiu era bo i més encara el de l'Arxiu Històric Provincial, dirigit llavors per Rosario García Asser. Mentre mirava gruixuts volums de protocols notariais buscant documents sobre aquesta Real Compañía, sentia riure la directora. Era un riure molt característic. Vaig percebre que el treball d'arxiver no devia ser dolent perquè contínuament aprenies i descobries coses, i a més la gent era feliç, o això em semblava.

Però jo no tenia feina. Vivia a Madrid, al meu vell pis d'estudiant situat en una *corrala* del popular barri de Lavapiés. Llavors, i per tal d'avançar en les meves investigacions sobre la Compañía, vaig començar a visitar l'Arxiu Històric Nacional (AHN), i sense que ningú no m'orientés vaig començar a fer un buidatge dels llibres de matrícula de la Sala de Gobierno del Consejo de Castilla per buscar-hi expedients relacionats amb la província de Toledo. Vaig tenir molta sort. Al capdavant de la Sección de Consejo hi havia la doctora Vicenta Cortés Alonso. Pujava sovint al seu despatx per fer-li preguntes i sempre em va atendre amb cortesia.

Per un atzar afortunat, vaig ser contractat per l'ajuntament del meu poble, Noblejas, a la província de Toledo, per organitzar l'arxiu municipal. Llavors era l'únic llicenciat en Història del municipi. I en això es van basar per seleccionar-me. Entre setembre de 1986 i abril de 1987 vaig organitzar, amb l'ajut d'un altre *noblejano*, aquest arxiu municipal. I hi vaig aprendre molt. Els quadres de classificació del Grup de Madrid em van ser de gran utilitat.

Un dia, en acabar el contracte, i de tornada de Madrid, li vaig comentar a Vicenta Cortés, al seu despatx de l'AHN, el que havia fet a l'arxiu del meu poble. Ella em va convidar a escriure un text breu sobre la meua experiència que es va publicar al *Boletín de ANABAD*. També Vicenta em va aconseguir

una beca del Centre d'Informació Documental d'Arxius (CIDA) per treballar, entre abril i setembre de 1987, a la seva secció de l'AHN. Crec que vaig ser el seu últim becari, perquè poc temps després es va jubilar. Amb Vicenta Cortés vaig aprendre molt sobre com fer les coses. Llavors era presidenta d'ANABAD, i m'informava sobre la correspondència i els esdeveniments que considerava que em podien ser d'utilitat.

Després d'aconseguir una beca d'ANABAD, també gràcies a la seva mediació, per descriure documents relacionats amb el País Basc, finançada per IRARGI, vaig fer la primera oposició per a una plaça a l'Arxiu Municipal de Talavera de la Reina, l'altra gran ciutat de la província de Toledo. En el tribunal hi havia l'arxiviera que sempre reia.

El 2 de maig de 1988 vaig prendre possessió com a administratiu-arxiver de l'Ajuntament de Talavera. És a dir, treballava com a arxiver i cobrava com a administratiu. Tres anys més tard, el 16 de desembre de 1991, em van nomenar arxiver municipal de Toledo després de superar un nou procés selectiu. Tornava com a arxiver al centre on va començar tot. I era feliç. I ho continuo sent, tot i que hagin passat gairebé vint anys. Han canviat moltes coses des de llavors. L'arxiu que vaig rebre té molt poc a veure amb l'actual, tant pel que fa al volum (el nombre

d'arxivadors conservats s'ha multiplicat per tres durant aquest temps), com a les instal·lacions, els pressupostos i el reconeixement dins l'organització municipal. Tot i així, tenim la mateixa plantilla, quatre persones (arxiver, ajudant d'arxiu, subaltern i ordenança). I sí, resta moltíssim per fer, i no només pel que ens ve a sobre, sinó també per tot el que hem rebut. Toledo, com moltes altres poblacions espanyoles, té un patrimoni documental excepcional, especialment produït durant l'edat mitjana i l'edat moderna. Però els fronts que tenim oberts no es limiten a l'organització i descripció d'aquests documents. El més important és aconseguir una presència més gran dins de l'àmbit cultural de la ciutat, gràcies a les publicacions, a la revista *Archivo Secreto* o al mateix web, i aconseguir un millor servei.

Sí, sóc arxiver, per la conjunció de diversos motius: les meves lectures juvenils, els consells d'una dona que fou presidenta d'ANABAD, la manera d'entendre la vida d'una arxiviera que sempre reia, i continua rient; el meu desig d'aprendre, de voler viatjar en el temps i en l'espai sense moure'm, de la sort...

De l'arxiu a l'arxiver

Montserrat Sánchez Sánchez
Robert Porta Roigé
Josep Sansalvador Castellet

—
Responsables del Servei d'Arxiu i Biblioteca de Maristes Catalunya

Cap a finals dels anys noranta, l'Institut dels Germans Maristes de Catalunya iniciava el projecte d'implementació d'un sistema de gestió de documents, mitjançant el qual pretenia estructurar els arxius i biblioteques de Maristes a escala de Catalunya. Arran d'aquest projecte ens vam conèixer la Montse, el Robert i el Josep. A continuació us fem cinc cèntims de la nostra experiència vinculada a aquest projecte.

El projecte de disseny i implementació d'un sistema de gestió de documents per a Maristes Catalunya va ser encarregat a la consultoria Soluziona. Al Departament de Gestió Documental d'aquesta empresa hi treballava la Montse Sánchez, a qui és designà com a cap del projecte per a Maristes Catalunya, després d'haver treballat en projectes de gestió documental com el de l'Autoritat Portuària de Barcelona, la Vanguardia i el Mundo Deportivo, entre altres.

La Montse i el seu equip van afrontar el repte de crear des de zero un sistema de gestió documental per organitzar el gran volum de documentació d'arxiu i diversos fons bibliogràfics dels Germans Maristes de Catalunya.

Per dur-lo a terme es va fer una auditoria documental, es van establir els diferents nivells d'arxiu: oficina, central (Barcelona) i històric (Monestir de les Avellanes), es va definir el quadre de classificació, es va escollir un programa informàtic de gestió d'ar-

xius, Documentum, i es va adaptar a les necessitats del projecte amb el nom Archivum, es van definir els diferents procediments d'implementació, etc.

En el procés d'implementació del projecte, la Montse va acceptar la proposta de responsabilitzar-se de la gestió del nou sistema de gestió documental. A més, l'èxit inicial del projecte d'arxiu per a la província marista de Catalunya va fer que ben aviat s'exportés a l'Arxiu General Marista a Roma i a altres arxius provincials.

A partir d'aquí la Montse s'ha ocupat de coordinar el servei i de gestionar l'Arxiu Central, situat a Barcelona, així com de continuar desenvolupant els diversos arxius d'oficina. L'estiu del 2006 el Robert Porta va entrar a formar part de l'equip com a responsable de l'Arxiu Històric Marista, situat al Monestir de les Avellanes (Noguera). Prèviament havia treballat com a becari al Servei de Documentació i Arxiu de l'Institut d'Estudis Catalans.

L'Arxiu Històric de Maristes es troba dintre de l'Arxiu del Monestir de Bellpuig de les Avellanes, el motiu és que aquest arxiu ja contenia documentació històrica marista, juntament amb una part del fons de l'antic arxiu dels canonges premonstratsos de Bellpuig. A més, els arxius i biblioteques del Monestir de les Avellanes són el centre dinamitzador de l'activitat cultural desenvolupada des del Monestir. Les principals tasques encomanades al Robert eren la gestió de les transferències des de l'arxiu cen-

Montse, Robert i Josep. Servei d'Arxius i Biblioteca Maristes Catalunya

Sala Treball i consulta de l'Arxiu del Monestir de Bellpuig de les Avellanès

tral, el tractament documental de la documentació històrica, la gestió de les consultes, la gestió de la biblioteca, la coordinació de projectes d'arxiu amb la Montse, etc. Progressivament també ha anat col·laborant en l'organització d'activitats culturals i en el disseny i la gestió del Portal Web del Monestir, que inclou el web de l'Arxiu del Monestir i de l'Arxiu Gavín. Un dels reptes inicials amb què es va trobar va ser el d'organitzar el fons de la Vicepostuladora Marista, procedent de l'Arxiu General de Roma i que ara forma part de l'Arxiu del Monestir de Bellpuig de les Avellanès.

A totes aquestes tasques cal sumar-hi l'arribada de l'Arxiu Gavín al Monestir de les Avellanès. Aquest arxiu es troba situat des del 2008 en l'edifici de l'antiga fusteria del Monestir, que es va rehabilitar. L'arxiu passaria a formar part del Servei d'Arxius i Biblioteca de Maristes Catalunya. Per gestionar la nova seu de l'Arxiu Gavín es va afegir a l'equip en Josep Sansalvador, que professionalment procedia de l'àmbit de les arts gràfiques, per bé que feia més de vint-i-cinc anys que col·laborava amb l'Arxiu Gavín com a responsable de l'organització dels fons fotogràfics.

Aquest equip de persones som avui en dia els responsables del Servei d'Arxius i Biblioteca de Maristes Catalunya. Treballem, però, en espais i en punts del territori diferents, ja que les activitats desenvolupades per Maristes es distribueixen arreu del territori català. És per això que sovint ens hem de traslladar, per exemple en el cas de la Montse als arxius d'oficina. A tot això hi hem de sumar algunes sortides a arxius maristes de fora de Catalunya. Un dels elements importants per coordinar el servei ha estat l'aprofitament de les noves tecnologies de la informació, ja que ens permeten estar en contacte constant, tant per dissenyar i coordinar projectes concrets, com per fer la nostra feina diària.

Finalment, volem dir que considerem que la creació d'un Servei de Gestió Documental dintre de l'Institut dels Germans Maristes de Catalunya ha significat una millora en la gestió de la documentació administrativa que generen les obres maristes i també en la preservació i difusió de la documentació amb valor patrimonial, generada al llarg dels més de cent anys d'existència dels Maristes a Catalunya.

Informacions AAC

Tarifes professionals 2011	
Transcripcions paleogràfiques (pàgines de 30 línies i 70 espais)	39 €
Traduccions del llatí (pàgines de 30 línies i 70 espais)	39 €
<i>Conferències, cursos, seminaris i congressos</i>	
Ponències amb text	480 €
Conferències	265 €
Participacions en taules rodones	170 €
Sessió de formació general	98 €
Sessió de formació especialitzada (fins a 30 h)	145 €
Coordinació de curs especialitzat (fins a 30 h)	545 €
<i>Assessorament i informes</i>	
Assessorament	39 €/h
Informe tècnic	39 €/h
<i>Exposicions</i>	
Per textos d'exposicions (pàgines mecanografiades a dos espais per a plafons o catàlegs)	39 €/pàgina
Selecció de peces o documentació gràfica	31 €/pàgina
<i>Exercici lliure de la professió</i>	
Sou mínim, sense aplicar les retencions	2.725 €
Treballs esporàdics	32 €/h

Estadístiques del web de l'AAC

Sumari					
Període reportat	Any 2010				
Primera visita	01 Gen 2010 - 00:04				
Última visita	31 Des 2010 - 23:58				
	Visitants diferents	Nombre de visites	Pàgines	Sol·licituds	Ample de banda
Tràfic vist *	<= 33786 Valor exacte no disponible a la vista d'any	56319 (1.66 Visites/Visitant)	197300 (3.5 pàgines/visita)	520403 (9.24 sol·licituds/visita)	8.94 GB (166.5 KB/visita)
Tràfic no vist *			341184	351950	17.11 GB

* El tràfic no vist es tràfic generat per robots, cucs o respostes de codi especial d'estat HTTP.

Històric Mensual					
Mes	Visitants diferents	Nombre de visites	Pàgines	Sol·licituds	Ample de banda
Gen 2010	3050	5196	23888	67037	949.75 MB
Feb 2010	2963	5031	22156	64185	844.60 MB
Mar 2010	3158	5145	21025	58206	803.71 MB
Abr 2010	2849	4772	20800	57896	779.87 MB
Mai 2010	3539	6381	30355	80673	1.23 GB
Jun 2010	2863	4558	19560	51174	1.08 GB
Jul 2010	2054	3000	8381	21627	410.00 MB
Ago 2010	1795	2540	6814	15533	384.52 MB
Sep 2010	2430	3409	9262	23090	521.06 MB
Oct 2010	3353	5092	11775	27649	646.37 MB
Nov 2010	3679	6731	13658	30489	840.22 MB
Des 2010	2053	4464	9626	22844	610.43 MB
Total	33786	56319	197300	520403	8.94 GB

Països (Top 10) - Llista completa				
Països		Pàgines	Sol·licituds	Ample de banda
Spain	es	137422	400034	6.03 GB
United States	us	19764	24615	877.76 MB
Germany	de	2485	2662	54.79 MB
Great Britain	gb	1182	2791	88.51 MB
Andorra	ad	1166	3657	30.73 MB
France	fr	599	1722	35.89 MB
Mexico	mx	530	1021	45.17 MB
China	cn	503	734	67.57 MB
Brazil	br	465	865	9.49 MB
Japan	jp	373	551	73.51 MB
Altres		32811	81751	1.66 GB

Esmena d'errades: Robert Porta i Roigé no va causar baixa a l'Associació, tal com es recull al *Butlletí número 98* per una confusió produïda pel fet que aquest soci va gestionar l'alta i baixa d'altres associats. Demanem disculpes per aquesta errada.

La Junta informa

HORARI D'ATENCIÓ

Suport administratiu:

Maria FUNÉS
Dilluns i dijous: de 15 a 19 h
Dimarts, dimecres i divendres:
de 9 a 15 h

COMPOSICIÓ DE LA JUNTA

President:

Joan Antoni JIMÉNEZ,
jjimenez@catsalut.cat

Vicepresidenta:

Patricia LLOVERAS,
patricia.lloveras@gencat.cat

Vocal de Secretaria:

Albert VILLARÓ,
albert.villaro@mac.com

Vocal de Tresoreria:

Ana PAZOS,
pazosfernandez@hotmail.com

Vocal de Relacions Internacionals:

Joan BOADAS,
jboadas@ajgirona.cat

Vocal de Recerca i Noves Tecnologies:

Miquel SERRA,
miquel.serra@udg.edu

Vocal de Treball i Estatus

Professional:
Josep CONEJO,
jcmuntada@gmail.com

Vocal de Formació i Activitats:

Carme GARCÍA,
carmegarcia@gmail.com

Vocal de Relacions Institucionals:

Marc TAXONERA,
biblioteca@bibliotecademonserrat.net

Vocal de Projectió Professional i

Difusió:
Coia ESCODA,
coia.escoda@porttarragona.cat

Vocal de Publicacions:

M. Luz RETUERTA,
luz.retuerta@gmail.com

Acords de Junta

Sessió 1/2011, de gener

Es van aprovar els acords següents:

- Enviar una carta a l'Ajuntament de Castellbisbal per tal de poder revisar la convocatòria de la plaça d'arxiver municipal.
- Aprovar les tarifes professionals per al desenvolupament de la nostra professió.

Sessió 2/2011, de 18 de febrer

Es van aprovar els acords següents:

- Trametre una carta a la DG de Patrimoni Cultural expressant la nostra disconformitat amb la valoració dels mèrits de formació dels últims concursos de provisió de places del Departament de Cultura.

Sessió 3/2011, 21 de març

Es van aprovar els acords següents:

- Col·laborar en la Jornada Internacional d'Arxius Sindicals que es farà a finals del mes de novembre vinent.
- Sol·licitar una subvenció a la Diputació de Girona per al XIII Congrés d'Arxivística de Catalunya.

Moviments de socis

Altes

Socis numeraris: Crisant TENGO VALDEORIOLA.

Socis estudiants: Eduard BRUNET VICENTE, Anna FERNÁNDEZ GÓMEZ, Marta FONTANET AMBRÓS, David HERAS SÁEZ, Sulvia OUGO TORREA, Anna PASCUAL BOSSER, Héctor SÁNCHEZ GARCÍA, Carolina SERRA DE LA MORA i José María VALERA PIBERNAT.

Socis adherits: Lorena ÁLVAREZ GRIÑO, Marc CASTRO SÁNCHEZ, Carles DOMÉNECH FELIU i Núria MATUTE JUÁREZ.

Socis institucionals: Biblioteca de la Filmoteca de Catalunya. Institut Català de les Indústries Culturals i Club Natació Sabadell.

Baixes

Socis numeraris: Montserrat COMAS GÜELL, Olga DUQUE BAENA, Teresa IBARS, CAQUI ILLERA, M. Rosa LLOVERAS MORENO, Trini PRUNERA PARDELL, Isidro PRADES, Montse SALAZAR ESPOT, Manel SALICRÚ i Lluís ÚBEDA QUERAT.

Socis adherits: Ramon FONT PRAT i Sívila PADRÓS COSTA.

Socis institucionals: Archivo Regional de la Comunidad de Madrid i Ever Team Spain.

Canvi de condició

D'estudiants a numeraris: Scherezade BERMEJO BARBA.

D'adherits a estudiants: Natàlia FERNÁNDEZ GARCIA.

De numeraris a adherits: Dolors NIETO SABATER.

D'adherits a numeraris: Carmen Clara MUNTÉ VAN ENKHUIZEN.